

Dosarul nr. 3ra-773/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Lastavețchi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

DECIZIE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând recursul depus de Direcția generală securitate publică a Inspectoratului General al Poliției,

în cauza de contencios administrativ, la cererea Direcției generale securitate publică a Inspectoratului General al Poliției cu privire la retragerea licenței Organizației de Pază „MS Security” Societate cu Răspundere Limitată,

împotriva deciziei din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Direcția generală securitate publică a Inspectoratului General al Poliției și a fost menținută hotărârea din 09 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La data de 21 septembrie 2018, Direcția generală securitate publică a Inspectoratului General al Poliției a depus cerere cu privire la retragerea licenței Organizației de Pază „MS Security” SRL.

În motivarea cererii a indicat că în perioada 08 – 10 august 2018 a fost supusă controlului activitatea Organizației de Pază „MS Security” SRL, în temeiul prevederilor art. 11 lit. d) din Legea privind activitatea particulară de detectiv și de pază nr. 283 din 04 iulie 2003 și a delegării nr. 34/4-1549 din 08 august 2018, la compartimentul respectării și executării prevederilor Legii nr. 283 din 04 iulie 2003 și Hotărârii Guvernului nr. 667 din 08 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a legii menționate.

În cadrul controlului a fost stabilit că SRL „MS Security” a fost înregistrată la 25 iulie 2016, își desfășoară activitatea în baza licenței nr. A MMII 054374, eliberată la 10 martie 2017 pentru genul „activitatea particulară de pază”, valabilă până la 10 martie 2022 și dispune de un efectiv în număr de 12 angajați.

A invocat că în rezultatul controlului, în activitatea SRL „MS Security” au fost constatate următoarele încălcări:

- un angajat se afla în exercițiul funcției la postul de pază fizică fără uniformă regulamentară, contrar prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. b) din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- autovehiculul grupei mobile este inscripționat cu însemnele distincte ale organizației particulare de pază (sigla) care nu au fost aprobate de organul de poliție competent, contrar prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. b) din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- 6 angajați nu dispun în dosarul personal de confirmare că au cel puțin studii gimnaziale, contrar prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. c) pct. 3 din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- un angajat nu dispune de certificat de la medicul narcolog, contrar prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. c) pct. 4 din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- un angajat nu dispune de certificat de la medicul psihiatru, contrar prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. c) pct. 4 din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- 9 angajați nu dispun de certificat de cazier contravențional, contrar prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. c) pct. 5 din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- un angajat nu dispune de certificat de cazier judiciar, contrar prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. c) pct. 6 din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- 3 angajați nu dispun de certificate de calificare și nu au fost atestați în modul stabilit pentru executarea activității de pază, fiind angajați mai mult de 3 luni, contrar prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. c) pct. 7 din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- 30 de proiecte ale sistemelor de alarmare împotriva efracției și a componentelor acestora de la obiectivele de pază tehnică nu sunt avizate de către organul de poliție competent, contrar prevederilor art. 26 alin. (2) din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- la obiectivul asigurat cu pază fizică SRL „Plastic Moll” lipsește planul schemă de patrulare întocmit în comun cu beneficiarul serviciilor de pază, contrar prevederilor art. 23 alin. (1) și (2) din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- la dispeceratul centralizat de pază lipsește registrul de evidență a obiectivelor primite sub paza dispeceratului de pază centralizat, contrar pct. 3 din Anexa nr. 1 la Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- la dispeceratul centralizat de pază lipsește registrul de evidență a declanșărilor la obiectivele cu pază tehnică și a reacționării grupei mobile, contrar pct. 4 din Anexa nr. 1 la Legea nr. 283 din 04 iulie 2003.

Direcția generală securitate publică a IGP a menționat că, în conformitate cu art. 16 alin. (6) lit. e) din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20 iulie 2006, precum și întru executarea prevederilor Legii privind activitatea particulară de detectiv și de pază nr. 283 din 04 iulie 2003, a înaintat prescripția nr. 34/4-1560 din 10 august 2018 privind lichidarea încălcărilor stabilite în cadrul controlului, astfel încât SRL „MS Security” a fost obligată să-și conformeze activitatea potrivit prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. b) și lit. c) pct. 3-7, art. 23 alin. (1) și (2), art. 26 alin. (2), precum și pct. 3 și 4 din Anexa 1 la Legea nr. 238 din 04 iulie 2003. Totodată, a solicitat informarea în scris în termen de până la 10 septembrie 2018

despre remedierea încălcărilor depistate, cu avertizarea despre posibila retragere a licenței de activitate, în condițiile în care încălcările depistate și prescrise nu vor fi lichidate în termenul stabilit.

La 10 septembrie 2018, SRL „MS Security” a informat Direcția generală securitate publică a IGP despre măsurile întreprinse și realizările privind remedierea și înlăturarea încălcărilor constatate în cadrul controlului.

Dat fiind faptul că informația prezentată de organizația de pază indică asupra neînlăturării tuturor încălcărilor enumerate în prescripție, în baza delegării nr. 34/4-1895 din 11 septembrie 2018, în perioada 12 – 14 septembrie 2018 a fost supusă controlului de reverificare activitatea SRL „MS Security” privind faptul înlăturării încălcărilor constatate în cadrul controlului efectuat anterior.

Astfel, în urma controlului de reverificare s-a constatat că:

- 6 angajați se aflau în exercițiul funcției de pază, în uniformă de culoare verde neregulamentară (fără ecuson pe mâneca stângă cu denumirea și sigla organizației, precum și fără inscripția „pază particulară” care se aplică în partea dreaptă a pieptului), contrar prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. b) din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- sigla aplicată pe autovehiculul grupei mobile, aflat în serviciu, nu corespunde cu modelul siglei organizației de pază „MS Security” SRL aprobat de organul de specialitate al Ministerului Afacerilor Interne, contrar prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. b) din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- 3 angajați nu dispun în dosarul personal de confirmare că au cel puțin studii gimnaziale, contrar prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. c) pct. 3 din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- 4 angajați nu dispun în dosarul personal de certificat de cazier contravențional, contrar prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. c) pct. 5 din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- 3 angajați nu dispun de certificate de calificare și nu au fost atestați în modul stabilit pentru executarea activității de pază, fiind angajați mai mult de 3 luni, contrar prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. c) pct. 7 din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003;

- 34 de proiecte ale sistemelor de alarmare împotriva efracției și a componentelor acestora de la obiectivele de pază tehnică, nu sunt avizate de către organul de poliție competent, contrar prevederilor art. 26 alin. (2) din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003.

Direcția generală securitate publică a IGP a precizat că art. 27 alin. (1) din Legea privind activitatea particulară de detectiv și pază prevede în mod expres retragerea autorizației în cazurile în care titularul de autorizație/licență încalcă prevederile art. 22¹ și 26 alin. (2) din Legea dată.

A menționat că în temeiul art. 17 alin. (1), (2) și (3) din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și art. 27 din Legea privind activitatea particulară de detectiv și pază, a emis Decizia nr. 34/4-1/18 din 17 septembrie 2018 privind retragerea licenței seria A MMII nr. 054374 din 10 martie 2017 eliberată Organizației de Pază „MS Security” SRL pentru genul „activitatea particulară de pază”, cu obligarea ultimei de a depune formularul licenței retrase.

A solicitat retragerea licenței Organizației de Pază „MS Security” SRL, seria A MMII nr. 054374 din 10 martie 2017 eliberată pentru genul „activitatea particulară de pază”, cu obligarea de a depune la Direcția generală securitate publică a IGP formularul

licenței retrase.

Prin hotărârea din 09 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea Direcției generale securitate publică a IGP a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Direcția generală securitate publică a IGP și a fost menținută hotărârea din 09 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La data de 08 mai 2019, Direcția generală securitate publică a IGP a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 09 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a cererii.

În motivarea recursului a indicat că atât instanța de fond, cât și cea de apel, la emiterea hotărârilor nu au aplicat prevederile legislației în vigoare, care trebuiau să fie aplicate în speța examinată. Totodată, în decizia Curții de Apel Chișinău se face eronat referință la Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30 iulie 2001, care a fost abrogată la data de 27 octombrie 2017.

A susținut că decizia nr. 34/4-1/18 din 17 septembrie 2018 privind retragerea licenței eliberată intimitei, a fost emisă pentru încălcarea condițiilor de licențiere/autorizare, respectarea căroră este obligatorie, temei prevăzut expres de art. 27 alin. (1) din Legea privind activitatea particulară de detectiv și pază.

Consideră că instanțele ierarhic inferioare încearcă să justifice neîntemeiat nerespectarea condițiilor de licențiere/autorizare de către Organizația de Pază „MS Security” SRL, făcând referință la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și la jurisprudența CEDO. Astfel, instanțele de judecată încurajează intimata în continuare să nu-și onoreze obligațiile și să nu respecte legislația, diminuează gravitatea acțiunilor și inacțiunilor intimitei și subestimează importanța controlului de stat în domeniul reglementării procesului de prestare, în conformitate cu legislația, a serviciilor de pază.

A precizat că sancțiuni de alternativă în cazul dat nu sunt prevăzute de lege, astfel încât să fie posibil aplicare unei sancțiuni mai blânde, retragerea licenței fiind unica sancțiune prevăzută de legislație pentru încălcarea condițiilor de licențiere/autorizare.

Prin referința depusă la 25 iunie 2019, Organizația de Pază „MS Security” SRL a solicitat declararea inadmisibil a recursului.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că în temeiul prevederilor art. 11 lit. d) din Legea privind activitatea particulară de detectiv și de pază nr. 283 din 04 iulie 2003 și a Delegării Direcției generale securitate publică a IGP nr. 34/4-1549 din 08 august 2018, în perioada 08 – 10 august 2018 a fost supusă controlului activitatea Organizației de Pază „MS Security” SRL, la compartimentul respectării și executării prevederilor Legii nr. 283 din 04 iulie 2003 și Hotărârii Guvernului nr. 667 din 08 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a legii menționate (f.d. 16).

În cadrul controlului a fost stabilit că SRL „MS Security” a fost înregistrată la 25 iulie 2016, își desfășoară activitatea în baza licenței nr. A MMII 054374, eliberată la 10 martie 2017 pentru genul „activitatea particulară de pază”, valabilă până la 10 martie 2022 și dispune de un efectiv în număr de 12 angajați (f.d. 15).

Conform procesului-verbal cu privire la inspectarea organizației particulare de detectiv și de pază din 10 august 2018 (f.d. 17), în rezultatul controlului, în activitatea SRL „MS Security” au fost constatate următoarele încălcări:

- un angajat se afla în exercițiul funcției la postul de pază fizică fără uniformă regulamentară;

- autovehiculul grupei mobile este inscripționat cu însemnele distincte ale organizației particulare de pază (sigla) care nu au fost aprobate de organul de poliție competent;

- 6 angajați nu dispun în dosarul personal de confirmare că au cel puțin studii gimnaziale;

- un angajat nu dispune de certificat de la medicul narcolog;
- un angajat nu dispune de certificat de la medicul psihiatru;
- 9 angajați nu dispun de certificat de cazier contravențional;
- un angajat nu dispune de certificat de cazier judiciar;
- 3 angajați nu dispun de certificate de calificare și nu au fost atestați în modul stabilit pentru executarea activității de pază, fiind angajați mai mult de 3 luni;
- 30 de proiecte ale sistemelor de alarmare împotriva efracției și a componentelor acestora de la obiectivele de pază tehnică nu sunt avizate de către organul de poliție competent;
- la obiectivul asigurat cu pază fizică SRL „Plastic Moll” lipsește planul schemă de patrulare întocmit în comun cu beneficiarul serviciilor de pază;
- la dispeceratul centralizat de pază lipsește registrul de evidență a obiectivelor primite sub paza dispeceratului de pază centralizat;
- la dispeceratul centralizat de pază lipsește registrul de evidență a declanșărilor la obiectivele cu pază tehnică și a reacționării grupei mobile.

La 10 august 2018, Direcția generală securitate publică a IGP a expediat în adresa SRL „MS Security” prescripția nr. 34/4-1560 privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de autorizare, prin care organizația de pază a fost obligată să-și conformeze activitatea potrivit prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. b) și lit. c) pct. 3-7, art. 23 alin. (1) și (2), art. 26 alin. (2), precum și pct. 3 și 4 din Anexa 1 la Legea nr. 238 din 04 iulie 2003, cu informarea în scris în termen de până la 10 septembrie 2018 despre remedierea încălcărilor depistate, fiind avertizată despre posibila retragere a licenței de activitate, în condițiile în care încălcările depistate și prescrise nu vor fi lichidate în termenul stabilit (f.d. 18).

La 10 septembrie 2018, SRL „MS Security” a informat Direcția generală securitate publică a IGP despre măsurile întreprinse și realizările privind remedierea și înlăturarea încălcărilor constatate în cadrul controlului (f.d. 54).

În baza delegării nr. 34/4-1895 din 11 septembrie 2018, a fost dispusă efectuarea controlului de reverificare a activității SRL „MS Security” în perioada 12 – 14 septembrie 2018, pentru a se verifica dacă încălcările constatate în cadrul controlului efectuat anterior au fost înlăturate integral (f.d. 19).

Astfel, conform procesului-verbal cu privire la inspectarea organizației particulare de detectiv și de pază din 12 septembrie 2018 (f.d. 20), în urma controlului de reverificare s-a constatat că:

- 6 angajați se aflau în exercițiul funcției de pază, în uniformă de culoare verde neregulamentară (fără ecuson pe mâneca stângă cu denumirea și sigla organizației, precum și fără inscripția „pază particulară” care se aplică în partea dreaptă a pieptului);
- sigla aplicată pe autovehiculul grupei mobile, aflat în serviciu, nu corespunde cu modelul siglei organizației de pază „MS Security” SRL aprobat de organul de specialitate al Ministerului Afacerilor Interne;
- 3 angajați nu dispun în dosarul personal de confirmare că au cel puțin studii gimnaziale;
- 4 angajați nu dispun în dosarul personal de certificat de cazier contravențional;
- 3 angajați nu dispun de certificate de calificare și nu au fost atestați în modul

stabilit pentru executarea activității de pază, fiind angajați mai mult de 3 luni;

- 34 de proiecte ale sistemelor de alarmare împotriva efracției și a componentelor acestora de la obiectivele de pază tehnică, nu sunt avizate de către organul de poliție competent.

În consecință, la 17 septembrie 2018 Direcția generală securitate publică a IGP a adoptat Decizia nr. 34/4-1/18 privind retragerea licenței organizației particulare „MS Security” SRL (f.d. 21).

Conform deciziei, urmare controlului Direcției generale securitate publică a IGP și documentelor constatatoare, s-a stabilit că organizația de pază „MS Security” SRL nu și-a conformat activitatea potrivit prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. b) și lit. c) punctele 3, 5 și 7, art. 26 alin. (2) din Legea nr. 283-XV din 04 iulie 2003.

Reieșind din cele constatate, în temeiul art. 17 alin. (1), (2) și (3) din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20 iulie 2006 și art. 27 alin. (1) din Legea privind activitatea particulară de detectiv și pază nr. 283 din 04 iulie 2003, Direcția generală securitate publică a IGP a decis retragerea licenței seria A MMII nr. 054374 din 10 martie 2017, eliberată organizației de Pază „MS Security” SRL pentru genul „activitatea particulară de pază”, cu obligarea ultimei în termen de 10 zile lucrătoare să depună formularul licenței retrase.

La 21 septembrie 2018, Direcția generală securitate publică a IGP a depus în instanța de judecată cerere de retragere a licenței Organizației de Pază „MS Security” SRL, seria A MMII nr. 054374 din 10 martie 2017 eliberată pentru genul „activitatea particulară de pază”.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia respingerii cererii Direcției generale securitate publică a IGP, ca fiind neîntemeiată.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de Direcția generală securitate publică a IGP, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe ca fiind legală.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul litigios, consideră că soluția dată de către instanța de apel este prăpădită.

În corespundere cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit dispozițiilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, limitele apelului și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 din Codul de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Respectiv, conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 19 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43).

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în normele enunțate, instanța de recurs constată că, contrar acestor prevederi, instanța de apel, judecând apelul, a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 5 alin. (1¹) din Legea privind activitatea particulară de detectiv și de pază nr. 283 din 04 iulie 2003, activitatea particulară de pază se desfășoară în bază de autorizație, eliberată de organul de specialitate al Ministerului Afacerilor Interne.

Conform art. 11 lit. d) din Legea privind activitatea particulară de detectiv și de pază, de competența Ministerului Afacerilor Interne în domeniul controlului asupra activității particulare de detectiv și de pază ține: exercitarea controlului asupra executării legislației și modului de desfășurare a serviciilor la paza obiectivelor, bunurilor și

valorilor, precum și asupra modului de executare a gărzii de corp.

Potrivit art. 22¹ alin. (1) lit. b) și c) din aceeași Lege, condițiile de autorizare a activității particulare de pază sunt următoarele:

b) dispunerea de bunuri cu caracter special, care includ uniformă (de culoare verde, cu ecuson pe mâneca stângă cu denumirea și sigla organizației, inscripția “pază particulară” fiind aplicată în partea dreaptă a pieptului), autovehicule cu însemnele distinctive ale organizației de pază, mijloace de intervenție și de apărare individuală și, după caz, arme de foc și mijloace speciale de telecomunicații.

c) încadrarea în activitatea particulară de pază doar a persoanelor care:

- au împlinit vârsta de 18 ani;
- sunt cetățeni ai Republicii Moldova;
- au cel puțin studii gimnaziale;
- nu se află la evidență la medicul narcolog sau psihiatru;
- nu au fost sancționate pentru contravenții ce atentează la ordinea publică și la securitatea publică;
- nu au fost condamnate pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, conform unei hotărâri judecătorești definitive;
- sunt absolvenți de cursuri de calificare la instituțiile de învățământ acreditate conform legii sau își asumă responsabilitatea ca, în decurs de 3 luni de la data angajării, să frecventeze și să absolvească astfel de cursuri.

Alin. (2) al aceluiași articol stipulează că, condiții de autorizare a activității particulare de pază sunt și cerințele prevăzute la art. 22 alin. (2) și art. 26.

Art. 26 alin. (2) din Legea menționată prevede că, instalarea, precum și orice modificare adusă sistemelor de alarmare, se efectuează numai după avizarea proiectelor de către organul de poliție competent, care controlează stadiul lucrărilor, inclusiv punerea în funcțiune.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Legea privind activitatea particulară de detectiv și de pază, autorizația pentru activitatea particulară de pază se retrage în cazurile de încălcare a condițiilor de autorizare prevăzute la art. 22¹ al prezentei legi, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Potrivit art. 17 alin. (1), (2) și (3) din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20 iulie 2006, în sensul prezentei legi, suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător semnifică sistarea temporară a valabilității și/sau retragerea licenței/autorizației pentru activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia. Activitatea de întreprinzător poate fi suspendată prin hotărâre judecătorească, adoptată în temeiul legii. Hotărârea instanței de judecată privind suspendarea activității întreprinzătorului se adoptă la cererea autorităților administrației publice și/sau altor instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control. În cazurile prevăzute expres de lege, activitatea de întreprinzător poate fi suspendată, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea. Adresarea în judecată trebuie să se facă în decursul a 3 zile lucrătoare. În caz de nerespectare a acestui termen, suspendarea se anulează.

Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se aplică pînă la adoptarea de către instanța de judecată a unei hotărîri definitive. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător încetează dacă, prin hotărâre a instanței de judecată, aceasta a fost anulată.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că în decizia din 12 martie 2019, instanța de apel a indicat că temeiul de retragere a licenței invocat de Direcția generală securitate publică a IGP și anume, neînlăturarea în termenul stabilit a circumstanțelor care au dus la retragerea licenței, nu are suport legal, motiv din care cererea de retragere a licenței este neîntemeiată.

Analizând conținutul deciziei nr. 34/4-1/18 din 17 septembrie 2018, instanța de recurs constată că temeiul de retragere a licenței invocat de Direcția generală securitate publică a IGP a servit faptul că organizația de pază „MS Security” SRL nu și-a conformat activitatea potrivit prevederilor art. 22¹ alin. (1) lit. b) și lit. c) punctele 3, 5 și 7, art. 26 alin. (2) din Legea nr. 283-XV din 04 iulie 2003, în actul administrativ nefiind indicat ca temei - neînlăturarea în termenul stabilit a circumstanțelor care au dus la retragerea licenței, precum a constatat greșit instanța de apel.

De asemenea, instanța de apel nu s-a expus în mod detaliat și argumentat asupra fiecărei încălcări a prevederilor Legii privind activitatea particulară de detectiv și de pază nr. 283 din 04 iulie 2003, depistate în urma controlului de reverificare conform procesului-verbal din 12 septembrie 2018, trecând în mod superficial asupra încălcărilor imputate, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia argumentelor invocate de ambele părți în privința tuturor încălcărilor, în raport cu legislația în vigoare.

Mai mult ca atât, instanța de apel nu s-a expus în niciun mod în privința constatării faptului că 34 de proiecte ale sistemelor de alarmare împotriva efracției și a componentelor acestora de la obiectivele de pază tehnică, nu au fost avizate de către organul de poliție competent, contrar prevederilor art. 26 alin. (2) din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003.

Într-adevăr, cu privire la această abatere, în ședința de judecată reprezentantul Direcției generale securitate publică a IGP a confirmat că ulterior efectuării celor două controale de verificare și reverificare a activității întreprinzătorului, 34 de proiecte ale sistemelor de alarmare au fost avizate de către organul competent. Însă, instanța de apel urma să se expună inclusiv și în privința acestei abateri, în condițiile în care proiectele au fost aprobate după depunerea în instanța de judecată a cererii cu privire la retragerea licenței și la momentul efectuării controlului, Direcția generală securitate publică a IGP a constatat încălcarea prevederilor art. 26 alin. (2) din Legea nr. 283 din 04 iulie 2003.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel, respingând apelul declarat de Direcția generală securitate publică a IGP și menținând hotărârea primei instanțe, nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate de părți, decizia Curții de Apel Chișinău fiind adoptată pripit, fără o apreciere a argumentelor și probelor invocate, iar faptul dat indică incontestabil la încălcarea de către instanța de apel a normelor de drept procedural, precum și la examinarea superficială atât a apelului, cât și a cauzei deduse judecării.

Or, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

Astfel, contrar standardelor procedurale recunoscute, instanța de apel a soluționat prezenta cauză fără să furnizeze răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se casează integral decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea Direcției generale securitate publică a Inspectoratului General al Poliției cu privire la retragerea licenței Organizației de Pază „MS Security” Societate cu Răspundere Limitată, și se restituie cauza Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Mariana Pitic